

Borusan EnBW Enerji

“RÜZGARDA LİDERLİĞİ HEDEFLİYORUZ”

Borusan EnBW Enerji, 11 yıldır Türkiye'nin yenilenebilir enerji potansiyelinin yatırıma dönüştürülmesi amacıyla çalışıyor. Borusan EnBW Enerji Genel Müdürü Enis Amasyalı, “Yeni devreye aldığımız iki tesisimizle kurulu gücümüz 608 megavat seviyesinde. Tamamen temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarına odaklı olan yatırımlarımızı sadece Türkiye’de yürütüyoruz ve rüzgar enerjisinde liderliği hedefliyoruz” diyor.

İlk yatırımını 2009 yılında Bandırma Rüzgar Enerji Santrali ile gerçekleştiren Borusan EnBW Enerji, Türkiye'nin yenilenebilir enerji alanında öncü şirketlerinden... 2021’de devreye alınan iki tesisle kısmi kabuller sonunda kurulu gücü 608 megavat seviyesinde. Borusan EnBW Enerji Genel Müdürü Enis Amasyalı, sektördeki planlarını da “Tamamen temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarına odaklı olan yatırımlarımızı sadece Türkiye’de yürütüyoruz ve rüzgar enerjisinde liderliği hedefliyoruz” sözleriyle aktarıyor.

Borusan EnBW Enerji Genel Müdürü Enis Amasyalı ile Türkiye’de enerji alanında atılması gereken adımları ve şirketlerinin büyüme planını konuştuk:

2021 için nasıl büyüme planınız var? Hangi alanlarda büyümek istiyorsunuz?

11 yıldır Türkiye'nin yenilenebilir enerji potansiyelinin yatırıma dönüştürülmesi, devreye alınan

tesislerimizin etkin yönetimiyle elektrik satış ve ticaretinde faaliyet gösteren bir şirketiz. İlk yatırımımızı 2009 yılında Bandırma Rüzgar Enerji Santrali ile gerçekleştirdik. Ardından Tekirdağ, Çanakkale, Mersin, Bursa, İzmir ve Gaziantep’te rüzgar enerjisi yatırımlarımıza devam ettik. Kırklareli’nde Kıyıköy RES projesini 2017 yılında portföyümüze ekleyerek 8 tesisimizle rüzgar kurulu gücümüzü 446 megavata çıkardık. Rüzgar enerjisi tesislerimiz, Trakya, Güney Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerinde Türkiye’nin 8 ayrı şehrinde bulunuyor. 50,3 megavat Erzurum İspir Yedigöl-Aksu Hidroelektrik santralimiz ve Mersin’de yer alan toplam 8,8 megavatlık Dayıckı ve Pamuklu Güneş Enerji tesislerimizle birlikte 2018 yılı başında toplam kurulu gücümüz 505 megavata ulaşmıştı. Yeni devreye almakta olduğumuz iki tesisimizde kısmi kabuller sonunda kurulu gücümüz 608 megavat seviyesinde. Rüzgar kurulu yenilenebilir enerji gücümüz açısından Türkiye’nin

lider üretim şirketlerinden biriyiz. Tamamen temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarına odaklı olan yatırımlarımızı sadece Türkiye’de yürütüyoruz, rüzgar enerjisinde liderliği hedefliyoruz.

Bu yıl şirketinizin ana gündeminde hangi konular bulunuyor? Bu konularda neler yapılacak?

2021 yılı, mevcut kapasitemize iki önemli yatırımımızın da eklendiği önemli bir yıl olacak. 2020 yılı sonunda devreye aldığımız Kıyıköy RES projemize ek olarak, bu yılın ilk çeyreğinde Saros Rüzgar Enerji Santralimizi de devreye almaya yönelik çalışmalarımıza hız vereceğiz. Saros RES’in devreye girmesiyle Türkiye’de rüzgar enerjisi alanındaki en büyük enerji üretim şirketi olacağız.

2021 yılında da yenilenebilir odaklı stratejimizi sürdüreceğiz. 2017 yılı sonunda ihalelerden kazanılmış rüzgar projelerinin geliştirme süreçlerine devam

edeceğiz. 2021 sonrasında pandeminin getirdiği belirsizliklerin giderilmesi ve finansal piyasaların normalleşmesiyle birlikte yatırımlarımızı gerçekleştirmeyi düşünüyoruz.

Geçtiğimiz yıl şirketiniz için nasıl bir yıl oldu? Ne kadarlık bir büyüme gerçekleştirdiniz?

Tüm dünyanın COVID-19 pandemisiyle mücadele ettiği 2020 yılı bizim yatırımlarımız açısından da kritik bir dönemecti. Kıyıköy RES Kapasite Artışı (Kırklareli, 72 MW) ve Saros RES (Çanakkale, 138 MW) yatırımlarımız tüm hızıyla devam ediyor. Kıyıköy RES tesisimizde 64,8 megavat'lık bir gücü devreye aldık. Saros RES tesisimiz ise 38,5 megavata ulaştı.

Kıyıköy RES tesisimizi 2020 yılı sonunda, Saros RES tesisimizi de 2021 yılı ilk çeyreğinde tam kapasite devreye almayı planlıyoruz. Böylece, rüzgar kurulu gücümüzü 665 megavata, toplam kurulu gücümüzü ise 725 megavat gibi önemli bir seviyeye çıkaracağız. 2020 yılında, Bandırma RES tesisimiz dışında tüm tesislerimiz YEKDEM kapsamında yer almaya devam ediyor. COVID-19 ve ekonomik belirsizliklere rağmen yılı hedeflediğimiz şekilde kapattığımızı söyleyebilirim.

Bizim mevcut iki yatırım projemizde Asya'da sürdürülen üretim ve tedarik süreçlerinde gecikmeler yaşandı. Bu gecikmeleri hızla aştık fakat pandeminin etkilerinin ülkemizde görülmeye başlamasıyla ek gecikmeler yaşandı. Yatırım aşamasında özellikle YEKDEM'in sona ermesine denk gelmesi nedeniyle montaj kapsamında tedarikçiler açısından ek güçlüklerle karşılaştık. Bu yatırımlarımızın şantiyelerinde COVID-19 açısından çok üst seviye tedbirler altında çalışmalarımız devam ediyor. Bununla birlikte

üretim açısından bakıldığında enerji stratejik bir alan ve biliyorsunuz 7 gün 24 saat kesintisiz enerji sağlanmak zorunda. Enerji üretiminin durması veya yavaşlaması gibi bir durum söz konusu değil. Bizim tesislerimiz zamanında atılmış olduğumuz, uzaktan kumandayı sağlayan dijitalleşme adımları sayesinde üretimlerine ara vermeden devam etti.

Enerjide hangi adımların atılması gerektiğini düşünüyorsunuz?

Öncelikle BM Paris Anlaşması'nın taahhütleri bağlamında Avrupa Birliği bildiğiniz gibi Avrupa'yı dünyanın ilk iklim-nötr kıtası yapmak için iddialı hedefler açıkladı. Bu hedeflerle uyumlu açık, kapsamlı ve gerçekçi bir yenilenebilir enerji stratejisinin Türkiye'de de eşzamanlı olarak geliştirilmesi gerekiyor. Bu strateji,

2030 yılına dek kapasite geliştirmeye yönelik belirli bir plan ve 2050 yılına kadar vizyoner bir yol haritası içeren mevzuat, teşvik sistemleri ve piyasa düzenleme ilkeleri gibi somut önlemler içermeli.

AB'nin yeni büyüme stratejisinin temelinde olan ikiz hedeflerden ekolojik dönüşüm, enerji dönüşümünü sağlayarak, konvansiyonel kaynaklardan yenilenebilir enerji kaynaklarına geçişi işaret ediyor. Dijital dönüşümle de desteklenen bu hedef, nihai olarak AB'nin döngüsel ekonomiye tamamiyle geçişine hizmet edecek. Ülkemizde de sadece AB müzakere sürecinde olan bir ülke olarak değil aynı zamanda AB'ye yapılan ihracatımızın dış ticaretimizin önemli bir payını oluşturması nedeniyle, kısa vadede ekonominin her sektörünün bu yeni koşullara uyum sağlaması ve orta vadede bu çerçevede alınan uygulamalara tam uyumu gerekecektir. Avrupa Yeşil Mutabakatı Türk endüstrisinin modernizasyonu ve karbon salımının azaltımı için bir fırsat niteliğinde. İlk etapta, Türkiye'nin bir Emisyon Ticaret Sistemi ve Yenilenebilir Enerji Sertifika Sistemi oluşturulması gerekiyor. Bu kapsamda açıklanan YEK-G önemli bir fırsat sunuyor.

Kapasite tahsisi ihaleleri ve YEKA'ları (Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları) içeren mevcut ihale mekanizması, ihale edilen projelerin yatırıma dönüştürülebilir hale getirilmesine yönelik yeniden tasarlanmalı. Sadece iletim hatlarının emre amadeliği ve tüketim projeksiyonlarına bağlı yapılan planlamaların yanında projelerin ekonomik fizibiliteleri, çevresel ve sosyal hassasiyetler gözetilerek bölgesel kapasite tahsisi için havza planlamasını içeren bir master plan çalışılmalı.

Yenilenebilir enerji tarafında yol haritası nasıl olmalı?

Kapasite tahsisleri ve yeni ihaleler

Borusan EnBW Enerji

yenilenebilir enerji kaynaklarının ülke ekonomisine kazandırılması açısından hayati önemde. YEKA ve diğer yenilenebilir enerji ihalelerinin kısa vade yerine daha orta vadeyi içerecek şekilde (5 yıl gibi) planlanması yatırımcılar için piyasanın şeffaflığı ve tahmin edilebilirliğini artıracak. Mevcut ihalelerden alınmış ve yıllarca üzerlerinde tek bir çalışma dahi yapılmamış tesislerin kapasitelerinin de gerçek yatırımcılara ivedikle açılması elzem.

Yenilenebilir enerji teşvik mekanizması, yenilenebilir enerji yatırımlarının finansmanını mümkün kılmak, daha rekabetçi ve serbest bir enerji piyasasının tesis edilmesini sağlamak amacıyla yeniden tasarlanmalı. Bu yeniden yapılandırma, yatırım ortamının iyileştirilmesi açısından kritik. Yenilenebilir Enerji Destekleme Mekanizması (YEKDEM) sürdürülebilir ve finanse edilebilir rüzgar enerjisi yatırımları için bir çıpa fiyatı oluşturdu, yenilenebilir enerji kaynaklarının özellikle son on yıldaki gelişimine büyük bir katkı sağladı. İlk YEKDEM dönemi için ek 6 ay uzatma dönemi açıklandı. Bu dönem sonrasında da aynı katkının sağlanabilmesi için mevcut sistemin gelişen teknoloji, maliyet ve finansman koşullarına göre yeniden düzenlenmesi gerekiyor. Yenilenebilir enerji yatırımlarına kredi sağlayan finans kuruluşlarına baz oluşturacak bir taban fiyatının olmaması projelerin finansmanını oldukça zorlaştıracak. YEKDEM'in devam etmesi durumunda da ekipmanın ve finansman anlaşmalarının ABD Doları ya da Euro üzerinden yapıldığı unutulmadan bir düzenleme yapılmalı. Teşvik fiyatlarının TL üzerinden çıpa fiyatı etkisini kaybettirmeyecek bir eskalasyona

“YENİLENEBİLİR ENERJİ YATIRIMLARI KORUNMALI”

KÜRESEL TABLO 2020 yılı enerji sektörü açısından da zor bir yıl oldu. Bu dönemde her ne kadar evsel tüketim artsa da, ticarethanelerin kapanması, sanayi üretimine bazı sektörlerde ara verilmesi, bazı günlerde sokağa çıkma yasağı konulması veya tatillerin birleştirilmesi gibi uygulamalar sonucu elektrik talebinin ciddi oranda düşmesiyle elektrik fiyatları da düştü. Normalleşmeyle elektrik talebinde ve dolayısıyla kısmen elektrik fiyatlarında da bir toparlanma yaşandı. Mevcut durumda talep artışına bağlı normalleşme olsa da geçtiğimiz yıla oranla fiyat seviyesi hala düşük.

FİNANSMAN ZORLAŞACAK Bu dönemde, yenilenebilir enerji kaynaklarından üretim yapan tesisler teşvik mekanizması güvenli limanında oldukları için nispeten daha az etkilendi. Normalleşmeyle ekonomik canlanma yaşansa da yenilenebilir enerji yatırımcıları açısından finansmana ulaşmanın daha da zorlaştığı bir döneme girileceği, dolayısıyla yeni yatırımların olumsuz etkileneceğini öngörüyoruz. Bu dönemde ülkemizde enerji sektörünün, özellikle de yenilenebilir kaynaklara yapılan yatırımların korunması ve geliştirilmesi büyük önem taşıyor. Ekonominin canlanma sürecinde enerji sektörünün mevcut kapasitelerine ihtiyaç duyulacak. Bu noktada, COVID-19 sonrası dönemde sektörü destekleyen kamu politikalarının çok önemli rol oynayacağını söylemek gerekiyor.

bağlı olarak açıklanması uygun olacak. Ayrıca, piyasada öngörülebilirliğin sağlanması amacıyla yine ilk dönemde olduğu gibi en az 10 yıl süreyle geçerli olacak bir mekanizma getirilmeli.

Özellikle 2017 ihaleleri sonrasında alınan ve ilk YEKDEM dönemi sonrasında devreye girecek rüzgar tesislerinin mevcut ekonomik koşullar altında hayata geçişinin sağlanmasına yönelik olarak ek tedbirler alınması gerekiyor. Kapasite artışı projelerinde, yeni eklenen kısmın yerli aksam kullanımının serbest piyasa fiyatı üzerine, yerli üretim teşviki ve/veya giderlerden indirim olarak sağlanması bir çözüm olarak düşünülmeli. Ek olarak eksi fiyatlı projelerin yüzde 50 ve üstünde

bir oranla yerli aksam tercih edilmesi durumunda, 10 veya 15 yıl boyunca TEİAŞ sistem kullanım bedelinden aynı oranda indirim yapılması ve bu tür tesislerden ikili anlaşmalar yoluyla elektrik tedarik edecek müşterilerin YEKDEM maliyetinden muaf tutulması bu projelerin de hayata geçmesi açısından önemli bir teşvik olacak.

Ayrıca hibrit projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla arazi edinimi ve proje boyutuyla ilgili sorunların çözümü, genel olarak tüm yenilenebilir enerji projeleri için karmaşık bir hale gelen idari süreçlerin sadeleştirilmesi ve ön lisans/lisans süreçlerinde gerekli esnekliğin sağlanması oldukça önemli. ■